

ZONDAG OF SABBAT

Iedereen die weleens in Israël is geweest herkent het: op vrijdagmiddag loop je door het oude Jeruzalem en de mensen gaan al een beetje hun winkels opruimen, de winkels gaan zo dicht. De Israëlieten gaan de Sabbat verwelkomen. Hebben ze niet in de gaten dat het nu de zondag is geworden? Of hebben zij de sabbat en wij de zondag? Of klopt het wat Paulus heeft gezegd; dat ieder zelf kan kiezen welke dag voor hem apart is? Laten wij kijken wat de Bijbel erover zegt.

1 ^e TESTAMENT		
TEKST	GEBEURTENIS	BIJZONDERHEDEN
Genesis 1-2	Schepping van de dagen.	6 normale dagen; de 7 ^e dag = rustdag en krijgt een naam Sabbat = sluitstuk van Gods schepping-werk.
Genesis 2:3	God zegent en heiligt de zevende dag omdat Hij van Zijn werk gerust heeft (zo moet het dus!).	Sabbat is het 1 ^e wat in de Bijbel geheiligd wordt. Mensen kunnen wel wat God geheiligd heeft ontheiligen, maar niet zelf iets heilig verklaren. Dus er zal straks een duidelijke ommekeer moeten komen van God of Jezus voor de volken dat het veranderd wordt in een andere dag.
Exodus 20:8-11	Sabbat dag is rustdag.	Niet de rustdag loskoppelen van de Sabbat en een eigen inzetting maken zoals 1 ^e dag is een rustdag. Rusten is aan de sabbat gekoppeld.
Exodus 16:23	Morgen is het de rustdag, de Heilige Sabbat.	De 7 ^e dag wordt al als rustdag aangewezen voor de wetgeving op de Sinai.
Exodus 31:12-17	Heiliging van de Sabbat.	Teken van God om de Sabbat te heiligen de generaties door tot een eeuwig verbond.
Exodus 31:18 Deut.5:22-26	God gaf Mozes de twee stenen tafelen. En..... God <u>sprak</u> het zelf uit.....	Deze twee identieke stenen platen, door GOD zelf beschreven in <u>STEEN</u> opdat Zijn instructie/leefregels in eeuwigheid niet uitgewist of veranderd zouden worden!
Exodus 35:1-3	Het Sabbat gebod.	Herhaling om de Sabbat te onderhouden.
5:6-22	Herhaling van de 10 woorden/instructie.	
Num.15:32	De hout sprokkelende man.	Moet sterven voor zijn overtreding GOD wil niet dat wij Zijn geboden overtreden.
5 boeken Mozes	Fundament van de <u>HELE</u> Bijbel.	Wordt 32 keer over sabbat gesproken.
Jesaja 56	Oproep om Gods Sabbatten in acht te nemen. Niet alleen voor de Israëliet, maar voor ieder menskind.	De Heere zal ook de vreemdeling die zich tot Hem gevoegd heeft en de sabbat houdt een plaats geven.
Jesaja 66	En het zal geschieden dat van de nieuwe maan enz.	Hier nemen de sabbat en maan een bijzondere plaats in.
Jer.17:19-27	Waarschuwing tegen het volk om echt Zijn Sabbat te onderhouden.	Duidelijke taal over dat de Sabbat heilig is. God gaat de poorten verbranden als iemand de sabbat overtreedt.

NIEUWE TESTAMENT		
TEKST	GEBEURTENIS	BIJZONDERHEDEN
Nieuwe testament	De Sabbat.	De Sabbat is een dag waar de Heere grote waarde aan hecht. Als de zondag de nieuwe rustdag wordt, zouden er duidelijke aanwijzingen voor worden gegeven. Wat lezen we hiervan bij de apostelen? Hebben zij de Sabbat te houden of is er iets veranderd? In het NT wordt de eerste dag van de week nooit de dag van de opstanding genoemd!
Nieuwe Testament	Het woord 'heiligen' wordt in de Bijbel alleen gebruikt door God. Hij kan alleen iets heilig verklaren.	Als de 1 ^e dag van de week de nieuwe rustdag is, moet die dus door God geheiligd zijn, en moet er ergens een Goddelijke verklaring te vinden zijn die weergeeft dat Hij zelf de zevende dag als Sabbat <u>ongedaan</u> maakt!
Joh.17:21-23	Eén in Christus.	Hoe kunnen Jood en Heiden in Hem één zijn als er geen overeenstemming is over Gods inzettingen?
Matt.5:17-20	Christus schaft de wet niet af.	Hij waarschuwt tegen afschaffen van de Torah.
Matt.12:914	Christus gaat op Sabbat naar de synagoge.	Geneest op deze dag.
Matt.24:20	Bid dat uw vlucht niet geschiede des winters, noch op een Sabbat.	
Luc.24:44	Gedenk aan alles wat Ik u geleerd heb	Vreemd dat Christus hier niet al waarschuwt dat de Sabbat af geschaft gaat worden.....
Luc.4:16	Christus bezoekt naar Zijn gewoonte op sabbat de synagoge	Waar volgens Hand.15:21 elke sabbat de Thora ook voorgelezen werd.
Matt.28:1-6 en de overige teksten uit Mar. Luc. en Joh.	Opstanding van Christus.	Christus op woensdag gekruisigd en aan het eind van de Sabbat/begin feest der eerstelingen opgestaan (zie: Pesach of goede vrijdag) Geen nieuwe instelling hier voor de zondag. Zo ja dan gaan we dat bij Paulus merken.....
Matt.28:1-6 en de overige teksten uit Marc. Luc. Joh.	Opstanding van Christus.	Tussen het einde van de sabbat (+/- 18:00 uur) en zondagmorgen +/- 06:00 uur (Maria was er zeer vroeg) staat Christus op. Aan het eind van de sabbat heeft Hij Zijn tijd erop zitten. Het meest waarschijnlijk is Hij opgestaan Zaterdag eind middag/begin avond, dus niet op onze Zondag...
Marc.1:21	En op de Sabbat ging Hij meteen naar de Synagoge.	
Joh.2:36	Dat wij Hem kennen als wij Zijn geboden onderhouden.	En waar spreken die geboden over....
Hand.13:14 en 42-44	Paulus bezoekt op sabbat de synagoge van Pisidië. Paulus verkondigt het Evangelie aan de heidenen op de Sabbat.	Paulus zou op deze sabbatten gelegenheid hebben om te vertellen dat inmiddels de eerste dag de dag van samenkomst is. Daarover lezen we echter niets .... en dat 20 jaar na de opstanding....
Hand. 16:11-13	Paulus houdt de sabbat.	Lydia komt tot geloof

Hand.17:1-2	Paulus bezoekt de synagoge drie Sabbatten lang.	Paulus bezoekt de Synagoge op de Sabbat <u>na</u> zijn bekering, en handelt over dood en opstanding van Christus. maar spreekt niet over een "nieuwe" rustdag.
Hand.18:1-11	Paulus verblijft 1,5 jaar in Korinthe.	1,5 jaar x vele Sabbatten, maar geen woord over de zondag.....
Hand. 20:7	En op de eerste {dag} van de week toen de discipelen samengekomen waren.	Drie woorden staan er niet in het Grieks: eerste, dag, en week. Dag is er door de vertalers ingevoegd. Het woord dat vertaald is met eerste is het Griekse woord 'mia' dat één betekend en niet 'protos' = eerste, Het Griekse woord dat is vertaald met 'week' is 'sabbatoon' (meervoud van sabbat). Wat hier staat is dat ze op (nummer) één van de sabbatten bijeengekomen waren om brood te breken. Welke sabbatten worden er bedoeld? Het was het begin van de oertelling (zie vers 6) die loopt tot en met sabbat zeven waarna op de 50 ^e dag het pinksterfeest volgde. (Ze hielden de gezette tijden, de feesten, zoals de Heere die had ingesteld in Leviticus 23).
1 Kor: 16:2	Op elke eerste	Context is inzameling van de gave <u>thuis</u> .
Hebr.4:9	Er blijft dus een Sabbat rust over voor het volk van God.	Een sabbatismos; Geen Zondagsrust.
Jac.2:10	Want wie de hele Thora in acht neemt (incl. 4 ^e gebod) maar op één punt struikelt, die is schuldig geworden aan alle geboden.	Maar Jacobus was hier even vergeten te vermelden dat tegenwoordig de Sabbat vervangen is door de zondag?
OVERIGE ASPECTEN		
	Bijbelse kalender draait om de maan, de maan heeft bijzondere betekenis in de Bijbel, begin van maanden, feesten enz.	In de Bijbel draait het om de maan; van sabbat tot sabbat van nieuwe maan tot nieuwe maan enz.
Openb.1:10	Dag des Heeren: Johannes kende ook deze term. Ondanks dat het Grieks hier anders spreekt gaat het niet over een samenkomst van mensen, maar Johannes is in een visioen, en waar gaat dat visioen over...	In alle teksten (+/- 15 stuks o.a. Hand.2:20 en 1 Thess. 5:2 en 2 Petr. 3:10) gaat het over de wederkomst van Christus en het oordeel en niet over de Zondagse samenkomsten, het zou vreemd zijn als Openbaring hier nu een andere invulling aan geeft.
Joh.20:19	Jezus komt twee maal bij Zijn discipelen één keer op de avond (dus eigenlijk de maandag) van 1 ^e dag v/d week en dan <u>na</u> acht dagen = 2 ^e dag van de week.	Geen enkele aanleiding om te concluderen dat hier de Zondag als rustdag wordt ingevoerd. Ander zou Christus hier zeker over begonnen zijn.....
1 ^e dag v/d week	1 ^e dag van de week wordt diverse keren benoemd, maar nooit als vervanging van de sabbat.	Geen Bijbels bezwaar om dan samenkomsten te hebben, maar niet deze dag benoemen als een heilige dag, dat is nogmaals de sabbat.
Zondag	Ingevoerd door Constantijn.	Berust niet op Bijbelse gronden maar op kerkelijke historische en anti-Joodse gronden. En de breuk met Israël werd definitief een feit.
Teksten NT	Christus en de apostelen refereren vaak naar het onderhouden van alle geboden en de thora in acht te nemen.	Als de thora in acht genomen moet worden die over de Sabbat spreekt, hoe kan die dan afgeschaft zijn ???

TEKST	GEBEURTENIS	BIJZONDERHEDEN
TOEKOMST		
Zach.14:16-16	Allen die zijn overgebleven enz.	Ook straks als de Messias zal regeren in Jeruzalem, zullen de volken opkomen om Feest te vieren. De Bijbelse Feesten draaien om de toekomst.
Jes.66:22	Want gelijk als de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, die Ik maken zal enz.	Ook in de toekomst zal de sabbat gehouden worden!

CONCLUSIE

God is gisteren, heden en in de toekomst Dezelfde en Zijn wil is onveranderlijk. God verandert niet en Zijn geboden ook niet! Nergens in de Bijbel staat geschreven dat God van gedachte zou zijn veranderd en dat Hij de Sabbatsrust zou hebben verplaatst naar de eerste dag. Wie dus zegt een gelovige te zijn en geheel in overeenstemming met de 10 geboden wil leven, maar de sabbat niet heiligt verstoot zonder het zelf te weten het 4e gebod. In Jac.2:10 lezen we: Wie de gehele wet houdt, maar op één punt struikelt is schuldig geworden aan alle geboden. Al die geboden zijn nog steeds van kracht!

In de Bijbel wordt de uitdrukking 'dag van de Heere' nooit gebruikt in verband met de dag van de opstanding. In de Bijbel is geen enkel verband te vinden tussen de 'dag van de Heere' en de eerste dag van de week. In de Bijbel vinden we geen enkele aanwijzing dat de sabbat vervangen is door de dag van de opstanding. We zouden er dan ook goed aan doen als we erkennen dat het houden van de rustdag op de eerste dag van de week niet op Bijbelse gronden berust maar alleen op kerkelijke, historische en anti – Joodse gronden. Jesaja 56 spreekt over de zegen die de Heere verbindt aan het houden van de sabbat, ook door hen die van nature niet uit Israël zijn.

overdenking:

Indien nu Jezus Christus in u is, zal Hij dan in u Zijn Heilige dag ontheiligen en een heidense dag houden? Onmogelijk! Jezus Christus is niet veranderd. Hij is heden en gisteren de zelfde en tot in eeuwigheid (Hebr.13:8) Christus is het die de Sabbat gemaakt heeft. Christus is het die de ruste op die allereerste sabbat! De eeuwige is het die de Christus werd en op de sabbat tot de Israëlieten sprak (Ex.16) Christus is het die de sabbat hield volgens Zijn gewoonte (luk.4:16) Jezus Christus heeft altijd Zijn tegenwoordigheid in Zijn eigen dag geplaatst! Als Christus in u is dan kan Hij, in u nú ook geen andere dag houden!